

# FEIM VOLUNTARIAT!



PLATAFORMA DEL  
**VOLUNTARIAT**  
DE LES ILLES BALEARS

GUIA DEL VOLUNTARIAT



# ÍNDEX

QUÈ ÉS VOLUNTARIAT?	p.2
LES ENTITATS DE VOLUNTARIAT	p.3
QUI POT FER VOLUNTARIAT?	p.4
TIPUS DE VOLUNTARIAT	p.5
DRETS DE LES ENTITATS	p.6
DEURES DE LES ENTITATS	p.7
EL PLA I PROGRAMA DE VOLUNTARIAT	p.8
PASSES PER DEFINIR UN PLA DE VOLUNTARIAT	p.9
DOCUMENTS PEL VOLUNTARIAT	p.10
CENS D'ENTITATS DE VOLUNTARIAT	p.12
FEINA EN XARXA	p.13



## QUÈ ÉS VOLUNTARIAT?

Article 3, de la Llei 11/2019, de 8 de març

És el conjunt d'accions i activitats d'interès general que realitzen persones físiques de forma lliure i amb caràcter solidari i altruista, sempre dins d'una entitat de voluntariat, sense contraprestació econòmica i sense substituir llocs de feina ni les obligacions de les administracions.

## EL VALOR DEL VOLUNTARIAT

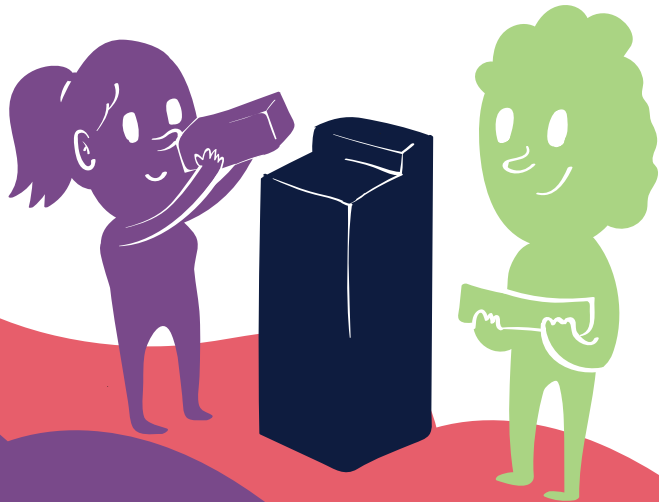
Article 5, de la Llei 11/2019, de 8 de març

El Voluntariat aporta a les entitats socials un motor de desenvolupament social i de millora l'entorn. Garanteix, com a forma de participació social, que les persones implicades fan l'acció des de la mateixa motivació cap a un anhel de transformació. I és indissoluble de valors com l'altruisme, la responsabilitat, la cooperació, la llibertat, la igualtat, el sentit crític,...



## NORMATIVA

La normativa del voluntariat a les Illes Balears ve marcada per la Llei 11/2019 de 8 de març del Voluntariat a les Illes Balears i els decrets que aquest desenvolupa.



# LES ENTITATS DE VOLUNTARIAT

Article 14, de la Llei 11/2019, de 8 de març

Són organitzacions de caràcter privat i que no tenen ànim de lucre, que tenen una finalitat per la qual desenvolupen activitats d'interès general, és a dir, aquelles que contribueixen de diferents maneres a la millora de la qualitat de vida de les persones, a construir una societat més justa i solidària i a la protecció i conservació de l'entorn. Aquestes organitzacions han decidit que el voluntariat és un valor fonamental per assolir els seus objectius. A més, han de complir els següents requisits:

- Estar legalment constituïdes i dins els registres que correspongui.
- Estar integrades per persones voluntàries, tot i poder tenir personal assalariat.
- Desenvolupar part o tota la seva activitat mitjançant el voluntariat.
- Estar inscrites al Cens d'Entitats de Voluntariat de les Illes Balears.



## QUI POT FER VOLUNTARIAT?

Article 9, de la Llei 11/2019, de 8 de març

### LA PERSONA VOLUNTÀRIA

És aquella persona que, per decisió lliure i moguda per l'altruisme i la voluntat de transformació social, decideix participar en programes de voluntariat.

### ELS MENORS D'EDAT

En el cas de persones menors d'edat, poden fer voluntariat a partir dels 14 anys sempre que hi hagi una persona adulta referent del programa. Si tenen menys de 16 anys, hauran de tenir una autorització expressa dels seus tutors o representants legals, però si tenen 16 anys o més, bastarà amb un consentiment d'aquests.

### LIMITACIONS DEL VOLUNTARIAT

Als programes de voluntariat que tinguin a menors com a persones destinatàries, no hi podran fer voluntariat persones que estiguin al Registre Central de Delinqüents Sexuals. Això s'acreditarà amb la pertinent certificació negativa.

Tampoc podran fer voluntariat persones que tinguin antecedents penals no cancel·lats per delictes cap a les persones que puguin ser destinatàries del voluntariat. S'haurà d'acreditar amb una declaració de responsable.

(Més informació a l'article 9 de la llei 11/2019 del voluntariat a les Illes Balears)

Com obtenir el certificat negatiu del **Registre Central de Delinqüents Sexuals**.



## TIPUS DE VOLUNTARIAT

Article 8, de la Llei 11/2019, de 8 de març

Podem trobar diversos tipus de voluntariat que es realitzen a les entitats:

**Voluntariat presencial:** Es desenvolupa en la presència de manera física de la persona voluntària allà on es faci l'acció i és en programes que generalment tenen una durada continuada en el temps.

**Voluntariat no presencial:** Són aquelles activitats de voluntariat que mitjançant les tecnologies de la informació i comunicació es realitzen de forma deslocalitzada als espais o a les persones, col·lectius o entorns destinataris les accions habituals de l'entitat.

**Voluntariat puntual o esporàdic:** Accions que, previstes en un programa de voluntariat, no es duen a terme de forma continuada en el temps i requereixen un compromís més concentrat en el temps i menys



## DRETS DE LES ENTITATS

Article 15, de la Llei 11/2019, de 8 de març

- a) Seleccionar les persones voluntàries sense discriminació per circumstància personal o social.
- b) Suspendre o desvincular a la persona voluntària si incorre en l'incompliment de les seves funcions o en la falsedat de les dades o declaracions aportades.
- c) Demanar a les persones voluntàries respecte pels valors i la missió de l'entitat.
- d) Concórrer a les mesures de foment de l'acció voluntària establertes per les diferents administracions públiques o entitats privades.
- e) Participar en el disseny i l'execució de polítiques de voluntariat.
- f) Qualsevol altre dret reconegut per l'ordenament jurídic referit al voluntariat.





## DEURES DE LES ENTITATS

### Article 15, de la Llei 11/2019, de 8 de març

- a) Disposar d'un pla de voluntariat que expliqui els programes de l'entitat.
- b) Disposar d'un itinerari formatiu del voluntariat.
- c) Facilitar informació sobre la missió, la visió i els valors de l'entitat. Així com del codi ètic i els programes de voluntariat.
- d) Formalitzar la vinculació de les persones voluntàries amb el document de compromís.
- e) Proveir d'una identificació de voluntariat a les persones voluntàries.
- f) Garantir el suport a les persones voluntàries i que les accions es desenvolupin en condicions de seguretat i higiene.
- g) Crear i mantenir un registre de persones voluntàries.
- h) Fer gestions per acreditar les competències adquirides a les persones voluntàries.
- i) Disposar d'un codi ètic.
- j) Disposar d'assegurances d'accidents i responsabilitat civil a tercers.
- k) Compensar les despeses que l'acció voluntària pugui ocasionar.
- l) Exigir els consentiments o les autoritzacions expresses per persones voluntàries menors.
- m) Estar inscrites al cens d'entitats de voluntariat i mantenir les dades actualitzades.
- n) Aportar a requeriment de l'administració, informació d'accions i funcionament del voluntariat.
- o) Disposar d'un protocol de gestió de conflictes.
- p) Determinar les persones destinatàries de l'acció voluntària sense discriminació per circumstància personal o social.
- q) En el cas d'entitats de menys de 20 persones voluntàries, es poden delegar els deures a) i c) anteriors a entitats de segon nivell de voluntariat a les quals pertanyin.
- r) En el cas del codi ètic, les entitats de voluntariat poden adherir-se al d'entitats de segon nivell de voluntariat.

## EL PLA I PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

Article 16, de la Llei 11/2019, de 8 de març

Les entitats han de tenir plans de voluntariat que recullin els aspectes relatius a la gestió de les persones voluntàries i dels diferents programes de voluntariat de l'entitat.

S'hi ha d'incloure:

- Tipus de voluntariat, així com l'àmbit d'actuació i el paper del voluntariat dins l'organització.
- Procés d'incorporació de persones interessades en realitzar l'acció voluntària.
- Procediment d'acollida de les noves persones voluntàries
- Formació bàsica necessària per realitzar el voluntariat, tant de forma inicial com contínua.
- Disponibilitat mínima i màxima, en què la persona s'haurà de comprometre amb l'entitat per realitzar el voluntariat.
- Sistema de coordinació i comunicació entre els responsables de l'entitat i el seu voluntariat.
- Definir la persona o persones de l'organització implicades en tasques o responsabilitats sobre el voluntariat
- Sistema i raons de desvinculació entre de l'entitat i la persona voluntària.

Els programes de voluntariat recullen les accions concretes que s'han de desenvolupar. I s'inclourà:

- Finalitats i els objectius del programa.
- Descripció de les activitats concretes.
- Funcions concretes de les persones implicades.
- Procés formatiu específic per aquell programa.
- Definició dels diferents responsables específics del programa.
- Nombre, el perfil i la qualificació o formació de les persones voluntàries.



## PASSES PER DEFINIR UN PLA DE VOLUNTARIAT

### PASSA 1 CAPTACIÓ

Justificar necessitats de voluntariat.  
Establir la informació a transmetre.  
Concretar els perfils adequats.  
Definir les vies, eines i col·laboracions per la difusió.  
Establir els recursos i mitjans per la captació.

### PASSA 2 SELECCIÓ I ACOLLIDA

Determinar procediment i responsables de la selecció.  
Identificar requisits per la selecció.  
Definir la informació específica dels programes.  
Concretar contingut de l'entrevista o trobada inicial.  
Determinar formalització del compromís.  
Definició d'instruccions de l'entitat en relació al voluntariat

### PASSA 4 FORMACIÓ

Definir competències imprescindibles.  
Establir procediment per recerca de necessitats formatives.  
Concretar accés del voluntariat a l'oferta formativa.  
Valorar metodologia i tipologia de les formacions.

### PASSA 3 INCORPORACIÓ

Definir contingut del document de compromís i altre documentació.  
Establir lliurament de material necessari i identificació.  
Definició del temps d'encaix entre entitat, programa i persona.  
Procediment de presentació a l'equip i col·lectiu destinatari.

### PASSA 5 SEGUIMENT

Definir responsables de l'acompanyament al voluntariat.  
Determinar espais d'intercanvi i coordinació.  
Exposar formes de participació activa dins l'organització.  
Elaborar processos i materials de recollida d'informació.

### PASSA 6 DESVINCULACIÓ

Definir motius i forma de desvinculació.  
Concretar antelacions i formes de l'avis de la desvinculació.  
Establir formes de reconeixement i agraïment.  
Concretar possibilitats de noves formes de relació amb l'organització.

# DOCUMENTS I REQUISITS DE LES ENTITATS

Article 13 i 15, de la Llei 11/2019, de Voluntariat

## DOCUMENT DE COMPROMÍS

És el document que signat per la persona voluntària i l'entitats i on s'acorden les condicions de l'acció voluntària. Com a mínim ha de contenir: la descripció d'accions i funcions del seu voluntariat, horari i durada d'aquest, els drets i deures com a persona voluntària, la formació necessària que oferirà l'entitat, la sollicitud de reemborsament de despeses, el protocol de resolució de conflictes i les formes i raons de desvinculació

S'hauran d'adjuntar al compromís les declaracions, autoritzacions i certificats corresponents previstos a l'article 9 de la Llei 11/2018.

## ACREDITACIÓ DE COMPETÈNCIES

Les entitats hauran de realitzar les gestions necessàries per acreditar les competències adquirides en el desenvolupament de l'acció voluntària. La Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears i la Plataforma del Voluntariado de España posen a l'abast el sistema d'acreditació de competències Vol+ com a procediment gratuït i obert a tot el teixit associatiu d'Espanya.

## CERTIFICACIÓ DE VOLUNTARIAT

Entre els drets de les persones voluntàries i les obligacions de les entitats de voluntariat, trobem que aquestes darreres hauran de certificar, si ho sol·licita la persona voluntària, la seva participació com a persona voluntària. Aquest document ha d'indicar com a mínim el programa de voluntariat on ha participat, la durada de l'acció i les funcions que ha desenvolupat.



## CODI ÈTIC

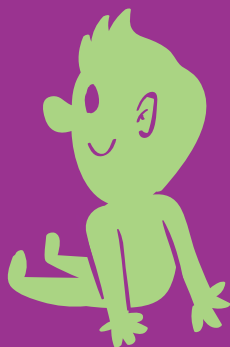
Aquest document haurà de recollir tots aquells valors, principis i condicions pel desenvolupament del voluntariat a l'entitat des d'una perspectiva ètica i que guiarà les mesures a adoptar en l'acció voluntària i el que l'envolta. Dit document pot realitzar-se des de l'entitat o acollir-se als codis ètics de les xarxes d'entitats, com el de la Plataforma del Voluntariat.

## PLA DE FORMACIÓ

Per millorar la qualitat de l'acció voluntària serà imprescindible formar a les persones voluntàries en les activitats que hagin de desenvolupar. Els itineraris formatius, les formacions segons programes, la formació contínua i altres mesures han d'estar especificades al Pla de Formació, sempre tenint en compte que la formació necessària ha de ser accessible per qualsevol persona.

## ASSEGURANCES

Tota persona voluntària ha d'estar coberta per accidents en el desenvolupament del seu voluntariat i de responsabilitat civil. Hi ha organitzacions socials que ofereixen productes d'assegurances de cost assequible i adaptades a les entitats de voluntariat.



## CENS D'ENTITATS DE VOLUNTARIAT

Article 27, de la Llei 11/2019 de Voluntariat

El Cens d'Entitats de Voluntariat de les Illes Balears té com a objectiu identificar a aquestes entitats per a poder planificar i elaborar polítiques de foment i suport al voluntariat ajustades a la realitat.

S'hi poden inscriure les entitats de voluntariat que compleixin els requisits establerts a la llei de voluntariat (article 14) i, anualment, es comuniquen les modificacions per actualitzar les dades.

## FÒRUM BALEAR DEL VOLUNTARIAT

Article 26, de la Llei 11/2019 de Voluntariat

El Fòrum Balear del Voluntariat és l'òrgan consultiu, de coordinació, de promoció de la participació de les entitats de voluntariat i de foment de la formació i la investigació de les accions de voluntariat. Hi formen part representants de les administracions públiques i de les entitats de voluntariat. La Plataforma del Voluntariat ostenta la vicepresidència segona i proposa el nomenament de persones d'entre les entitats membre p'er cobrir les 8 vocalies en representació de les entitats de voluntariat.

Entre d'altres funcions del Fòrum hi trobem: elaborar propostes per polítiques de suport al voluntariat, redactar el pla autonòmic de voluntariat, coordinar-les actuacions entre entitats i administracions, i altres que impliquin la millora, enfortiment i posada en valor del voluntariat a les Illes Balears.

## FEINA EN XARXA

Les entitats de voluntariat es coordinen per enfortir-se entre elles, millorar les accions voluntàries i fer incidència política. La xarxa del voluntariat és la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears que aglutina una trentena d'entitats i que, entre d'altres, promou el voluntariat de qualitat, realitza assessorament per administracions, entitats i població en general i ofereix formacions bàsiques i específiques de voluntariat.

Per més informació i contacte:

Web: [www.plataformavoluntariat.org](http://www.plataformavoluntariat.org)

Correu electrònic: [info@plataformavoluntariat.org](mailto:info@plataformavoluntariat.org)

Telèfon d'atenció gratuït: 900 102 979

Facebook: [@plataformavoluntariat](https://www.facebook.com/plataformavoluntariat)





PLATAFORMA DEL  
**VOLUNTARIAT**  
DE LES ILLES BALEARS

**Telèfon del voluntariat 900 102 979**

[www.plataformavoluntariat.org](http://www.plataformavoluntariat.org)

[info@plataformavoluntariat.org](mailto:info@plataformavoluntariat.org)

 @plataformavoluntariat

 @plataformavoluntariat

Amb el suport:



**Govern de les  
Illes Balears**

Conselleria de Famílies  
i Afers Socials